

voril pritrdilno. Zato spet začnem godrnjati: »A tak! Ti si bil v koči! Namesto da bi mi jo razkazal, bi šel kar mimo! Niti enega piva mi ne privoščiš! Poleg tebe res lahko samo divjam!« Pa je raje šel v kočo na pol piva, ko da bi me še naprej poslušal.

Hotela sva se vrniti - pa spet ni šlo naprej; tisti bik se je spet postavil na pot in norel kot prej. Jaz sem se drla kot šoja, tako me je bilo strah. Tisti hrup, ki sva ga slišala na vrhu, je torej proizvajal ta bik. Anek je uporabil metodo zastraševanja, ki pa ni kaj prida zalegla - oziroma sploh ni zalegla. Ko mu je zagnal en kol, bik še pogledal ni za njim. Končno nama je le uspelo priti mimo. Tak strah nama je pognal v kosti, da sva se šele pri Bukovniku utegnili o tem pogovoriti z dvema starejšima planincema.

Prišla sva do Slemenja in zavila proti Olševi. Čeprav je sonce neusmiljeno žgalo, sva hodila vedno hitreje. Skoraj tekla sva že. Končno sva prišla do drugega križišča. Seveda sva šla po napačni poti, kar sva ugotovila šele tedaj, ko je je bilo konec.

»Saj sva tako in tako morala pogledati, če se tudi tu dá priti na Olševo!« sva se tolažila. Pa sva oddivjala nazaj do križišča in odšla po do sedaj neznani poti cerkvi sv. Jakoba naproti. Bilo je sicer veliko neznanih cvetic, a vendar raje hodim okoli brez knjige Alpsko cvetje kot pa brez zemljevida.

Sicer pa je pri aneku vseeno, ali ima zemljevid ali ne. Če ga ima, najde bližnjico zanalašč, če ga nima, pa jo najde nehote. Pri vsakem razpotju sva jo mahnila kar naravnost in že sva mislila, da do cerkve ne bova nikoli prišla. Aneku je že vse dol viselo, ker jo je vsakokrat videl drugače. Na koncu pa sva si le čistitala, ko sva jo zagledala tik pred seboj. Preplaval naju je občutek zmagoslavja in s takim zanosom sva si jo šla tudi ogledat.

Povprašala sva za pot in spet - kot je že v navadi - oddivjala v dolino. Spodaj naju je že čakala mamaca. Anek jo je hotel prestrašiti z metanjem prekel in z dretjem, toda mamaca ni pokazala pričakovanega strahu. Anek je bil zaradi tega malo razočaran, pa ni bilo hudega.

Zrinila sva se v avto in odpeljali smo se domov.

Lanske jesenske vremenske razmere na Kredarici

Lanski jesenski temperaturni povpreček Kredarice $-1,1^{\circ}$ je bil za $1,8^{\circ}$ pod dolgoletnim jesenskim povprečkom, ki znaša $0,7^{\circ}$. V padavinskem pogledu pa so lanske jesenske padavine 923 mm presegle dolgoletno višino padavin za 344 mm ali za 159 %. Minula jesen je bila torej nekoliko prehladna in prenamočena.

Klimatske vrednosti posameznih jesenskih mesecev so naslednje:

Septembrski temperaturni povpreček je znašal $2,2^{\circ}$. Bil je za $1,6^{\circ}$ pod normalno (dolgoletno) jesensko vrednostjo, ki znaša $3,8^{\circ}$. Maksimalna mesečna temperatura je znašala $14,2^{\circ}$ dne 22. 9., minimalna pa $-4,8^{\circ}$ dne 5. septembra. Mesečni povpreček oblačnosti je znašal 7,0 desetih pokritosti neba. Bil je znatno nad normalno vrednostjo (5,6). Temu ustrezno je bilo majhno število ur sončnega sija. Heliograf na Kredarici je registriral samo 90 ur sončnega sija, kar je samo 24 % maksimalnega možnega. V 20 padavinskih dneh je padlo 302 mm padavin, ker je 159 % normalne septembrske količine padavin na Kredarici. 12-krat je vmes tudi snežilo, vendar je snežna odeja prekrivala visokogorsko pokrajino samo osem dni. Njena največja debelina je merila 30 cm, in sicer zadnji dan v mesecu.

Oktobrski temperaturni povpreček je - odvisno od splošnih vremenskih pogojev - eno leto pozitiven, drugo lahko negativen. Lanski temperaturni povpreček je bil pozitiven, znašal je $0,5^{\circ}$. Bil je za $0,1^{\circ}$ nad normalno vrednostjo. Temperaturna ekstrema sta znašala: maksimum $7,1^{\circ}$ dne 11. oktobra in minimum $-6,1^{\circ}$ dne 26. oktobra. Oktobrski mesečni povpreček oblačnosti, ki je znašal 7,5 desetine pokritosti neba, je bil znatno nad normalno vrednostjo (= dolgoletni povpreček obdobja 1956 - 1985), ki znaša 5,1 desetine pokritosti neba. Sonce je Kredarico obsevalo samo 88 ur, kar je 26 % maksimalnega možnega trajanja sončnega sija v tem mesecu. Skupno je v oktobru v 15 padavinskih dneh padlo 549 mm padavin, delno kot sneg, delno kot dež. Snežna odeja je pokrivala vršace 25 dni, njena maksimalna višina je merila 100 cm dne 25. oktobra.

Zadnji mesec jeseni, mesec november, je bil zelo hladen, saj je bil njegov temperaturni povpreček $-6,0^{\circ}$ kar za 2° pod dolgoletnim povprečkom. Maksimalna mesečna temperatura je znašala samo $4,4^{\circ}$, zabeležena pa je bila 2. novembra. Minimalna mesečna temperatura je merila $-17,7^{\circ}$ dne 20. novembra. Splošna ugotovitev je, da so vse ekstremne jesenske temperature, maksimalne in minimalne, bile v mesecih znanih temperaturnih ekstremov.

Mesečni povpreček oblačnosti je znašal 7,3 desetine pokritosti neba. Bil je znatno nad dolgoletno stopnjo oblačnosti Kredarice (6,0). Tamkajšni heliograf je registriral samo 69 ur sončnega sija, kar je samo 24 % maksimalnega možnega sija v tem mesecu. V padavinskem pogledu je bil november pravo nasprotje prejšnjima mesecema. September in oktober, zlasti slednji, sta bila dobro namočena, novembra pa je v 16 padavinskih dneh padlo samo 72 mm moče. Prevladale so snežne padavine, dvakrat pa je vmes tudi še deževalo. Snežna odeja je ležala ves mesec, njena največja de-

belina je merila 105 cm 13. in 14. dne v mesecu.

Iz navedenih podatkov zaključimo, da se je lansko jesen v gorah v temperaturnem pogledu že uveljavila zima. Snega pa je kljub obilnim padavinam v prvih dveh mesecih primanjkovalo; 31. oktobra 1964 je namreč merila debelina snežne odeje kar 198 cm, 20. novembra 1979 pa celo 254 cm.

Dr. France Bernot

odmevi

Stran z jekleno navlakom!

Strah me je, ko berem v našem glasilu: »Kokrska in Jezerska Kočna povezani«, »Kdo je opremil Taško«, naštevanje števila jeklenic in klinov pri ureditvi poti na Koroško Rinko itd. Strah me je, da bom nekega dne zasledil naslov: Severozahodni greben Planjave opremiti z jeklenicami in klini, da bi ga približali širokemu krogu ljubiteljev planin.«

Upam, da ste uganili, kaj hočem povedati: jeklene navlake je v slovenskih ostenjih absolutno preveč! Saj ni potrebno, da je na vsakem ovinku klin, dovolj bi bilo, da bi bil le na polovici ali na koncu vrhne dolžine (40 metrov). Alpinističnih tečajev je po vsej naši državi dovolj, ljudje se lahko seznanijo z osnovami plezanja, če le imajo voljo in pogum, lahko se nauče pravilnega varovanja in osnov drugačne uporabe vrvi. Rekli boste: »Uboga GRS, koliko dela boš imela!« Ne verjamem, da bo tako! Mislim in upam, da bo obseg vsebine na zelenih straneh Vestnika manjši.

Ko sem že pred desetletjem starejšemu znanemu planinskemu prijatelju omenil, da bi kazalo z grebena Triglava odstraniti jeklenice in pustiti le jeklene palice, kjer bi se varovalo, kot se pač z vrvo varuje (navajam primer grebena pod vrhom Grossglocknerja), me je tako strogo in nejeverno pogledal, da sem kar zlezal vase in si nisem upal nič več vprašati. Le razmišljal sem in še razmišljam, ali nam je bolj v ponos od podplatov zlizana skala na poteh okoli Triglava, ali gornik, ki se zaveda nevarnosti manj zavarovalnih poti in se nanje tudi ustrezno pripravi.

Priložnost, da nekaj storimo, je že, na primer, pri poti, ki gre s Kokrskega sedla na vrh Kalške gore. Ali poti, ki gre z vrha Turske gore v Kotlič. Oba sta bili v lanskem sezoni v zelo slabem stanju. Odstranimo jeklenice, kline pa pustimo tam, kjer služijo svojemu varovalnemu namenu! Spremembo težavnosti poti napišimo v ustrezen vodnik, seznanimo z njo tudi oskrbnike in osebja bližnjih koč in mislim, da bo narava prijaznejša.

Vrgel sem kost, kot pravimo. Vendar sem pripravljen tudi sodelovati, če bo odziv. Vem, da določene stvari zahtevajo temeljit razmislek, vendar ne bo prav, če bomo čez leta ugotavljali, da si moramo ustrezne zglede spet iskati v tujini.

Vso srečo na vseh, še posebej pa na plezalnih turah!

Janez Kovač, Šentjernej

Višine Kočen

V članku »Pot med Kočnama«, objavljenem v Planinskem vestniku 1993/378, je navedena višina Jezerske Kočne 2510 metrov in Kokrske Kočne 2482 metrov.

Po najnovejših doslej objavljenih zemljevidih je pravilna nadmorska višina Jezerske Kočne 2540 m, Kokrske Kočne pa 2475 m.

Pripominjam še, da je nadmorska višina vrha Kočne, na katerega vodi markirana pot iz Spodnjih Dolcev, 2520 metrov. Točno ime tega vrha Kočne pa bo potrebno šele ugotoviti.

Dušan Košir, Linhartova 64, Ljubljana

Zasluge akademika Janeza Milčinskega

V lanskim oktobrski številki PV ste objavili članek gospoda **Bineta Vengusta** »Umrli je **Janez Milčinski** - akademik in zdravnik, ki je tvorno sodeloval v GRS.« V njem je avtor prispevka ocenil napore in zasluge prof. Milčinskega za razvoj GRS. Isto sem storil tudi sam v mesečni publikaciji slovenskega elektrogospodarstva »Naš stik« septembra lani, saj so bile profesorjeve zasluge pri oblikovanju temeljev in poznejši nadgradnji varstva pri delu v elektrogospodarstvu zelo velike, enako kot v GRS. Večkrat pa so se te dejavnosti dopolnjevale, saj je veliko delavcev elektrogospodarstva aktivnih planincev, alpinistov, pa tudi članov GRS. Mislim, da je tako tudi prav, saj večina mlajših ne pozna teh zaslug prof. Milčinskega, ki so vgrajene v današnjo visoko strokovno usposobljenost in moralne kvalitete članov GRS in delavcev elektrogospodarstva.

Žal se je v prispevek g. Vengusta vtihotapila napaka; ne vem, ali je kriv tiskarski škrat ali pisanje samo po spominu, kjer pa nas starejše rado zanese, če podatkov ne preverimo z dokumenti. Ne bi reagiral, če ne bi podatkov, objavljenih v PV, pozneje večkrat povzemali kot točne (kar normalno tudi so), zato sem smatral za potrebno, da opozorim na navedbo napačnega datuma v prispevku g. Vengusta. Gre za navedbo: »Daljnega leta 1953 je Janez Milčinski v tečajih že uvedel umetno dihanje usta na usta in nekaj let pozneje tudi zunanjo masazo srca.« V resnici se je to dogajalo leta